

LAMICUM CARMEN
ABU-ISMAELIS TOGRAI,
LATINE EXPLICATUM,

VENIA AMPL. FAC. PHILOS. AB.

PUBLICO EXAMINI SUBJICIUNT

GUSTAVUS GADOLIN

PHIL. MAG., R. ACAD. BIBL. AMAN. ORD.,

ET

DANIEL BACKMAN

ALUMNUS REGIUS.

BOREA - RENNONES.

IN AUDITORIO MAJORI Die XXI. JUNII
A. MDCCXC.

PARS I

ABOÆ, Typis FRENCKELLIANIS.

ЧИСЛО ПЕЧАТЕЙ
ДЛЯ ВОДОГЛАСИИ
МУРАВЬЕВА ГАУРЯ

СЪ КРЫМСКОГО ДОБА
ДЛЯ СОСТАВЛЕНИЯ

ЧИСЛО СЪ ОДНОЙ ПЕЧАТИ
СО СКИДКОЮ ДЛЯ СОСТАВЛЕНИЯ

ЧИСЛО СЪ ОДНОЙ ПЕЧАТИ
СО СКИДКОЮ
ДЛЯ СОСТАВЛЕНИЯ
ЧИСЛО СЪ ОДНОЙ ПЕЧАТИ И
СКИДКОЙ

1 234

СОСТАВЛЕНЫ СЪ СКИДКОЙ

PRÆFATIO.

Carminis in Oriente æstimatisimi, cuius levis expositio
mi. i. E. Lectoris censuræ jam subjicitur, præclaram edi-
tionem (a), industriæ EDWARDI POCOCKI, multis nomini-
bus de Mosis Arabicis meritisimi, debemus. — Idem tamen
vir summus, tam quod analysi verborum Grammaticæ nimis
fere intentus, sensus quosdam obscuros ambiguosque interpres
sibi permisit, quam quod suum de poëmatum, ad quod *Lami-*

A

cum

(a) Quæ videl. post *Erpenianam* Lugd. Bat. an. 1629 impressam pro-
diit. — Ex *Pocockiana*, & textum & versionem, simul cum ty-
potheœ erroribus, adnotacionumque partem, excrispit HIR-
TIUS in *Institt. Arab. Lingue*. — ANCHERSENII editio,
quæ fere tota casu infelici periisse perhibetur, quamque con-
sulere mihi non licuit, in *Supplm. ad Acta Eruditor. Lips.*
Tom. IV. pag. 156. recensetur; Qui quod de forma *Abi-
Ismaelis*, pro *Abu-Ismaelis* in nomine exprimendo Au-
to-
ris, substituenda, monuisse *ibid.* dicitur, id nimis curiolum
forte videbitur, cfr. II. MICHAELIS *Bibl. Or. & Exeg.*
T. I. pagg. 26 sqq.

‡) 2 (‡

sum nostrum pertineat genere, judicium addere neglexit, ut
Tograi editor, non omnium votis satisfecit.

Quibus igitur quasi lacunis quodammodo explendis, quum operam nostram tribuere, specimen diligentiae qualiscunque his literis impensa edituri decreverimus, primum ac praecipue Poëmatis argumentum a nobis est indicandum; dein versio tradenda, nec proorsus nova, nec a *Pocockiana* (cujus & textum Arabicum sequemur), caeteroquin satis accurata, longius fere recedens, quam perspicuitatis, in primis querendæ, aut cujusdam concinnitatis, jubeat ratio: adspersis etiam hic illuc, quæ versionem confirment vel illustrent, ubi otium laudati Viri industria nobis non fecerit, notulis. Quod negotium peractum, sicubi cæpitare mihi contigerit, excusabunt difficultates (alia ut fileam), æquo cuique censori haud ignotæ, ab elegantiarum eloquentiæ & ligatae & solutæ interpretibus superrandæ; quæ magis sunt arduæ, quo magis diversa sint gentium, quarum alterius sensus & imagines exprimere atque ob alterius quasi oculos pingere debeant, ingenia, moresque, & hinc linguarum indoles..

Silente POCOCKIO, nonnullos inter Philologos dissensus existit de fine quo Poëta hoc carmine condendo tetenderit; quem lugubrem alii, alii epithalamicum, alii satyricum, alii alium statuerunt (*b*). Me quidem judice, primum id fuit *Tograi* consilium, ut de iniustitate fortunæ, sibi quanquam nobilis-

---

(*a*) Cfr. REISKE in *notis ad Taraphæ Moallakah* pag. 38.

* 3 *

bilissimo adversatæ, ac vilissimis contra mancipiis favetnis, conquereretur; hinc (utque ea magis eluceret iniqitas), occasionem arripiens ipse suas virtutes celebrandi & quasi imitandas proponendi, coætaneorum vero vitia, maximeque perfidiam (quæ inter caußas adversarum suarum rerum fuisse videatur), reprehendendi, ac dein præcepta quædam, non tam mortum universe, quam prudentiæ, a misanthropo injuriisque afflito potius quam a philosopho doctore profecta, concinne attexendi (c). Quod ut suis roboretur argumentis assertum, breviter in anteceßum tota poëmatis series est percurrenda.

Suum igitur primo magnifice describit animum, constanter, casibus invictum, a turpi alienum, solis virtutibus ornatum. Bagdadum sibi non placere porro docet, ubi suæ contemnuntur virtutes, ubi fidum & amicum non inveniat virtutis socium, ubi inimica sit fortuna; tædiosamque in inclyta urbe commorationem depingit imagine (seu ei jam historica insit

A 2

veri-

(c) Conveniunt fere quæ habet Cl. JONES in *Commentario-rum cap. III. pag. 82.* (ed. princ.): *Tograi carmen in pri-mis politum atque elegans, — in quo amicorum perfidia ac fortune temeritas reprehenditur.* Fortune tamen ad-vertitatem ultimum fuiste finem statuimus, tam quod ad eam reliqua commode referri possint, quam quod non soleant homines amicorum angi fallacia, nili eadem ipsis nociva fit. — Præterea monendum, *Tograi mentem non nisi ex suis verbis Orientisque moribus a nobis dijudicari, quæstionesque omnes historicas itemque geographicas (de quibus doceri cupientem lectorem ad 1OOCOCKIUM amandamus), pror-fus prætermitti.*

(4)

veritas, seu minus (*d*), usus peregrinationis longæ ac mole-
stæ, domum redeundi quietisque recuperandæ cupidinem accen-
dantis & augentis. Divitias, quibus liberalitatem exercens,
celso suo satisfaceret animo, se appetuisse; obtinendarum jam
omnem spem excidisse, indicat. Abrupto narrationis filo,
poëticis Arabum legibus morem gerens, mentionem dein a-
moris *vif. 10. sqq.* inserit Noſter (*e*). Ut ſe ad grandia quæ-
vis:

(*d*) Esphahani quidem Autorem natum eſſe ſcimus.

(*e*) Nempe apud Arabes antiquos frequenter amoris descriptio-
partem poëmatum aut primam aut medianam conſtituebat. Hi
feminas ſummæ dignitatis principumque filias a ſe amari,
& vicifim amare, fingebant; eas ſpretis haitis periculisque
omnibus visitabant; eadē ſedibus (Scenitarum more) muta-
tis, fugientes perſequebantur, abſentes lugebant, diſſicilem
eſſe accessum dolebant, fedes vacuas luſtrabant, gemebant,
a ſociis affumti partim ſolamina, partim reprehenſiones
accipiebant, rel., quæ ideo fere omnia ab iis jactabantur,
ut ſe audaces eſſe ac strenuos, & puellarum, quarum en-
comia cantarent, quarumque ſibi tribuerent amorem, bene-
volentiam mereri pateret. Vid. REISKE *l. c. pagg. 39. sqq.*
Cfr. JONES *l. c. pagg. 81 & 85.* — Mira haec videbitur poë-
ſeos Arabicæ ignaro, in argumenio cæteroquin ferio, inje-
cta amoris mentio; quin eadem, artificioꝝ forſan ſatyrae
ſpecie poëma noſtrum induet. Quid enim errantibus, quos
ridere ſolemus, equitibus ſimilius, quam eximias fuas fa-
cultates, vulgo (cæco ſcil.) ignoratas, jaſtare, deque maxi-
mis, quos pertulerint, aut ad quos perferendos, ut cum
elegantibus puellis, probe abſconditis follerterque cuſtodi-
tis convenient, prompti ſint atque alacres, laboribus, rel.,
gloriari? Quid ad hos Thralones cavillandos aptius, quam:

vis atque ardua audenda paratum esse constet, narrat aut finit
se iter noctu facientem, itineris comitibus vel somno op-
pressis vel ei obliuantibus, ad horum unum, sua amicitia
condignum, expergefaciendum se convertisse; hunc (quem e-
gregie depingit, ut ipse fortitudine teneroque amore ei ante-
cellens, illustrior evadat), nec timidum alias nec imbellem,
allocutum adhortando partim, partim increpando: ne se auxi-
lium implorantem frustraretur; habitare in monte Edamo puel-
las pulcherrimas ac nobilissimas, dignas equidem, quarum fa-
vor a præstantibus viris ambiatur; eas, stipatas licet for-
tissimorum jaculandique peritia celebrium Thoalidarum choro,
intrepidi, adjutantibus tenebris adirent; has inter quandam
suam esse amicam, eximie formosam custodumque copia arce
quasi septam, cuius potiundæ cupiditate se flagrare, nec ulla
discrimina recusare, modo morbo suo medela contingat. Ce-
lebratis igitur & amasiarum omnimode nobilium, & virorum
ejusdem familiæ masculorum & liberalium, (quorum etiam lau-
des in fœminas redundare sunt censemæ), virtutibus, tum,
egregie ad Arabicorum Poëtarum gustum, strenuitatem & au-
daciæ prædicare atque extollere; inertiam deliciasque vitæ quietæ
reprehendere: gloriam nempe solum eum nancisci, qui came-
lis vectus, in desertorum fauces se conjecerit, migrationum
continuarum molestias non tam non fugiens, quam potius ap-
petens: Solem & id suo comprobare exemplo. Eo igitur,
quo tetenderat, perducto sermone, jam videl. persuasus nul-

---

ipfos loquentes in scenam promere? Sed nostros ad moress
non sunt Arabes exigendi & explicandi.

lum de sua animi magnitudine dubium lectori hærere, vehementiorque quasi amoris dolore percitus, sanguineque commoto, in acerbiores, vñ. 37., querelas erumpit: Stultorum curia occupari Fortunam, frustra a se invocatam. Sed mox, constantiae quam sibi supra vindicaverat, memor, vela contrahit: Nunc animus mulcetur spe, fore ut æquiorem aliquando experiatur Fortunam, ea si perspexerit suam præstantiam stultorumque illorum vilitatem. Tædere tamen vitæ (quæ nec unquam placuit), quod plebejos homines faustis quibusvis rebus affluentibus sibique prælatos videat. Sic ad finem usque ebulliens, sensim tamen sensimque placatior, lamentis solatia & pulchra tristis suæ experientiæ præcepta, jucunde intertexit, donec tandem rivum placidorem claudat. Patientiam v. gr. afflictis injungit, & dissidentiam: fallaces enim esse amicos, mundum malum, descivisse fidem, redundasse perfidiam, dictis facta repugnare, gladii sola vi ad promissa implenda homines cogi posse; tum animum commendat contentum, certissimas utpote divitias; post silentium, tutissimam lapsus cautionem; & quæ reliqua sint, ex ipso poëmate uberioris haurienda.

Patet hinc *Lamiam* nostram quodammodo esse elegiacam, quadantenus etiam didacticam aut, si cum Cl. HERBELOTO (f) mavis, satyricam, sine risu tamen, ac sine vehementi illa atque

(f) In *Bibl. Or.* voc. *Lamiat*, *L'Auteur*, inquit, — *le compose en forme de satire contre les mœurs de son temps.* Totam tamen esse Satyram, vix mihi persuadere possum,

que aspera aceritate, quæ Arabum satyris plerumque in-
est (g).

De inventione, de dispositione, deque dictione, verbo,
de laudibus Nostri poëticis, quæstiones, & alieni sunt fori,
& facili negotio a Lectore, vel sola sensuum ope solvenda.
Tograio quidem honorificus præ Arabicorum Poëtarum, præ-
fertim recentiorum vulgo, ab Europæis etiam concessus est lo-
cus; non immerito, si nostro nobis sit fidendum gustui.

Exter-

(g) Exempla adesis apud JONES *I. c. cap. XVII.* — Quodsi
ad aliud poematum genus Lectoris judicio rectius videatur
referenda, nec multum adversabimur; Sat erit mentem Au-
toris intellectisse. Tutsiniam incessisse viam Cl. JONES
videtur, qui *I. c. pag. 82.* cum Idylliis Græcorum (de qui-
bus cfr. Rev. LOWTH *de poësi S. Hebr. præl. XXIX*),
comparavit. — Addere licet, istam Carminum omnium quasi
descriptionem atque in certa quædam genera distributionem,
neque Poëtarum libertati vincula injicere, neque vel nova
quædam tentamina, vel limitum istorum migrationem, haud
semper dannandam, arcere omnino valere. Optime & ad
nostrum locum accommodatisime Rev. HERDER, de elegis
Hebræis loquens, *Genaue Grenzen*, inquit, *bierinn und*
hierüber zu zeichnen, ist, wie bei allen Poeſen lebendiger
Ursprungs, so insonderheit bei den Ebräischen dieser Art
theils unnötig, theils unmöglich. Sie dichteten nicht für
Namen; sie schrieben nicht für Aufſchriften und Bücher-
titel. Aus der Natur ihres Gegenstandes, aus dem Strom
ihrer Empfindungen schöpften sie; und der lässt sich nicht
so genau in Kanäle leiten; vid. EJUSD. præf. ad Germani.
BÖRMELLI Threnorum versionem pag. 5.

* * * *

Externum quod attinet habitum, *Kazidarum* classi, cuius leges Cl. JONES (*b*) explicuit, nostrum carmen, vel titulo indicante, est accenlendum. In *Lam* per *Kesram* motam, primi duo versiculi, ac dein disticha omnia sequentia, nisi quod in quibusdam *Ze* quiescens ultimae syllabæ addatur, æqualiter desinunt. -- Merum SAM. CLERICUS (*i*) exposuit, sed pro suo more ob refertos Arabum terminos technicos obsecruius. — Singulae lineæ constant pedibus quatuor, prima videlicet, epitrito tertio aut dijambo promiscue, secunda, anapæsto aut amphimacro, tertia, epitrito tertio, quarta, anapæsto aut tribrachio (*k*). — Sed haec prælibasse sufficiet.

(*b* 1 c. cap. III. (*i*) In *Traætatu de Prosodia Arabicæ* pagg. 62 *sqq* (*k*) *Carmen expansum* Arabes dicunt, cf. JONES I. c. pagg. 39. — Metri rationem accuratissime esse a Tograio observatam, deprehendet quisque sedulus indagator: Vitia nempe excipio *Pocockianæ* editionis typographica, e. g. v. 9. in **מְדֵדָה**, ubi Medda priori Elif inscribenda syllabam producere debet, & v. 50. in **מִנְחָה**, pro quo מַנְחָה substituit CLERICUS I. c. — Observetur etiam, legem de syllabarum quantitate proponi solitam, *longas* nimurum, enunciante JONES, esse litera immota (adde ad ambiguitatem evitandam: aut nun vocali) terminatas, reliquas breves, non ubique valere. Nam suffixum pron. ה plures Noiter pro syllaba longa usurpavit, ut v. 4. in **מְתֻחָנָה**, v. 5. bis in **אֶלְהָה**, v. 10. in **בְּמֹתְלָה**, v. 11. in **מְנָה**, v. 38. in **לְעִינָה**, v. 45. in **מְלָכָה**, v. 55. in **מְנָה**; nec quantum animadvertere licuit, nisi semel, v. 56. in **עֲלָה**, pro syllaba brevi. Anceps igitur saltē est hoc suffixum; longum idem quater in duobus vericulis a JONES pag. 53. citatis.

LAMICUM CARMEN

ABU-ISMAELIS TOGRAI.

F

1. Firmitas (*a*) mentis servavit me a turpi (*b*);
Virtutum ornatus me distinxit, monilibus nudum (*c*).
2. Ut (*d*) Sol mane rutilans refert Solem vesperi rubescensem,

B

Sic

(*a*) פָּרִימִתָּה, nom. verb. פָּרִיםְנָה, media dammata, ab פָּרָה (azlon) radix sensu & proprio & translato, *firmitas* est *Phyfica*, & inde *mentis constantia* ac quasi *firmitas*. פָּרָה de viro *maturi* & *accommmodati consilii* dicitur, V. *Giggejus*. Hanc igitur maturam, nec fortunæ pravitate nec morum suæ ætatis perditorum illecebris vietam, mentis constantiam se a turpi servasse, suadentibus & totius poëmatis fine & verbis mox sequentibus, afferere videtur. (*b*) תַּלְכֵל turpe in sermone moribusque & *fædum* denotat, cfr. *Thesaurus Giggeji*. Prima notio videtur in *titubatione* & *vacillatione* ponenda; ab *incestu* facilis est, ut solet, ad *mores* transitus. (*c*) De fortuna inimica solatur virtutum s. præstantiae omnis generis conscientia. Pro more poëtarum Orientaliuum, repetuntur eadem ferme in versiculo præcedenti dicta. (*d*) Particula *وَ*, cui innumeræ competunt significationes, saepe etiam nota est similitudinis. *To mane* & *to vesperi* strictissimo quidem sensu, non exakte respondent verbis in textu Arabicis; sed proxime tamen accedere sunt visa.

- Sic gloriam meam primam gloria ultima æquat (e).
 3. Quid Bagdadi, ubi non domus (f),
   Nec camelæ, nec camelus mihi est, moror?
 4. Dissitus a meis, cassa manu, segreg,
   Ut ensis bræteata (g) vagina exutus:
 5. Sine amico, cum quo dolorem querar,
   Et sodali, ad quem gaudium meum pertingat.
 6. Longum iter deplorat (b) vectaria (i) mea;

Deplo-

(e) Ordinem versuum inverti, ut magis eluceret compensationis vis & audacia. Ut Sol, inquit, qui diem promit & celat, alius & idem nascitur, seu ut ille, ex fonte fervido, ubi noctem transegerat (*Cor. Sur. XVIII. v. 84. ed. Hinkelmann., 87. ed. Marracii*, cfr. MICHAELIS epim. ad *Lowthi præl. IX.* pag. 188. ed. sec.) prodiens, splendorem recipit & que magnificum ac quem pridie occumbere incipiens & rubescens (حَلَوْن) haberet; sic ego, semper idem, eadem per totam vitam præstantia emineo. — Solem, ut creaturarum nobilissimam ac perfectissimam, qualem eum & infra *v. 36 & 46.* fuisse Noster, venerabantur etiam veteres Persæ, vid. HYDE *de Eorum Relig. cap. IV.* (f) حَلَوْن familiam etiam comprehendere, recte observat Pocockius, in notis ad *b. l.* conferendus. *Arviosus* quoque alicubi narrat Arabicas uxores a suis maritis *domos* nuncupari; & Latinis pariter familiam *domus* etiam significabat. (g) Aut alio etiam ornatuum generesplendida, cfr. *Pocockium*. Liberius expressi, salva tamen, ut puto, imagine. (b) Tamdu duravit mea absentia, ut *præ pulli desiderio ploret, domum redire cupiens sellaria*; *Ploret* videlicet aut gemat itridala illa & arguta voce, qua ex gutture edita, pieram in pallum testari soleant camelæ. Simil-

*Deplorant sella ejus, & cuspides hastarum tremularum,
tenuium:*

7. Languorem suum plangit camelā macerata (k); conque-
runtur

B. 2

Mole-

Iem ex *Hamasa* attulit Schultenius in *Jobum* pag. 475. Io-
cum, ubi tamen in camelis ob crebras longasque heri di-
scēssiones, tener ille in suos affectus jam occalluisse singitur:
פָּרָקְתָּה חַתִּי מֵאַתְּזָן וּמֵאַלְיָה. Jubet *ibid.* magnus Schulten-
lius attendi *Arabisum*, quo: *plorant camelī meī, valeat:
ego ploro.* Nempe personarum inductiones & fictiones vehe-
menter amant Asiatici (non exceptis strictiori sensu Orientalibus), frigoris & hinc saepe rei; *apud quos*, inquit Jones, *o-
mnis naturæ immensitas tanquam theatrum est, in quo nihil
est tam a vita ac sensu remotum, quin persona indutum in
scenam prodeat, & voce distincta loquatur*, pag. 202; Cfr.
Lowth præl. XIII. Camelos autem, præcipuas Scenitarum o-
pes, crebrius memorant Arabes; his affectus suos tribuere
solent, quin etiam suum in puellas amorem, *erotica quadam*,
ut ait Reiske *l. c. not. pag. 55*, *dementia delati*. — Ad ve-
hementiam sui tædii amplificandam, Noster sellam quoque &
hastas eodem ac camelam fono de diurno itinere gementes
singit. (i) *S. camelā, qua vebor.* Cur camelam commen-
morare soleant poëtae, fœminam potius quam marem, rationem
ex Herodoto exposuit Reiske *l. c. pag. 59*, quod scil. *mares
sint fœminis in currendo impares.* Equæ similiter equis maribus sunt
velociores, serius fatigantur, diutiusque fami & siti resistunt,
vid. *Arviosus T. III. pagg. 134 & 239.* (k) *נֶצֶר* vi-
detur respicere *רָאשָׁה* nuper gementem. *אֶל-מַה-זִל* est *נֶצֶר* *אֶל-מַה-זִל* pertinere, quamvis & propriam habeat ter-

Molestias meas jumenta; acriter me objurgant comites;
 8. Quæsivi *divitias*, quarum ope, munificus,
 Debita Celsitudini *animaे* solverem (l);
 9. At Fors spes meas retorsit (m), & jussit contentum esse
 Aegre *obtinendo salvo* reditu, pro rapina (n).

10. Fuit

minationem fœm. — Macies autem camelæ ex nimio incessu
 contrafacta, & animali, & hero laudi cedit. Inde hic ob for-
 titudinem laudatur, illa usu jam attrita, maximos labores su-
 perare posse censetur, cfr. *Reiske I. c. pag. 60.* — Nobile
 Nostri jumentum, quanquam fatigationi affuetum, laffum ta-
 men jam **אֵין** i. e. impotentiam clamore sublato fatetur & que-
 ritur. (l) Id procul dubio vult Poëta. **בְּסֶתֶת כָּפַר** *expan-*
sio s. porrectio manus notio est prægnans *liberalitatis*, cfr.
Giggejum. **אֲרִיךְ בְּסֶתֶת כָּפַר** *id optavi, id quæsivi, ut li-*
beralis esse possem, s. quod me in eum redigeret statum, ut
liberalitatem exercere possem, & sic quæ celsus a me exigat
animus, perficere. Nec ab ludit me judice Sephadius, obli-
 rior licet. — Munificentiam & antiquitus & hodieque pro sum-
 ma ab Arabibus haberi laude, notissimum est; videsis *Arvio-*
sum I. c. pag. 70, & de eorum hospitalitate, officio potius
 quam virtute, *Eund. ib. cap. X.* (m) **עַכְסָנָה** violentiorem
 innuit retorsionem s. inversionem, ab **עַכְסָנָה** *fune, quo inflexus*
camelus domatur. (n) Petita est similitudo a prædatoribus,
 qui irritam ac molestam fecerint excursionem; aut si mavis a
 mercatorum cœtu, qui ad lucrum exierit captandum, speque fru-
 strata domum incolumis redire gestiat: nam & **גִּנִּימָה** generalio-
 ri sensu *lucrum* est. — **בְּשַׁעַר אֶלְכָּר** saepè adverbiascit.

10. Fuit (o) quis, procerus ut apex hastæ, quam eques ipse
gestabat,

Haud timidus, nec ullius cliens,

11. Dulcis in joco, in seriis severus, simul

Asper strenuitate, amoribusque tener:

12. Hujus ab oculo irruentem fugavi soporis gregem (p),

(Nocte somni armenta in mortalium oculos ciente;

B 3

13. Co-

(o) S. *Fuit aliquando inter comites itineris mei nocturni*, sive idem id fuerit cum itinere supra descripto, seu minus. ו heic pro ב (Robba) ponitur, explicante Pocockio: Altera *Ejusd.* explicatio, cui & *Hirtius* se addixit, non quidem placet; quæ si accipiatur, vix alius elici poterit sensus quam: *jussit fortuna me contentum esse, redditu ægre obtinendo, & amico, itidem obtinendo;* Sed amicum jam eum habuisse, ex sequentibus patet. — Poslit etiam, si placet, (quod vero eodem fere redit), pro juratione quadam f. asleveratione sumi, cuius generis particulis, saepe sine emphasi, Arabica abundant scripta. — Nec sermonum quasi præcisions Orientalibus sunt infuetæ. (p) נִסְרָה est *grex libere in pascua immissus*; אַלְלָרָה proprie ad aquam accessio, quæ videl. cum impetu quodam a fitibundo pecore fieri solet (cfr. voc. נֶגֶר); unde & de febris invasione usurpatur: Sensus est igitur q. d. *Fugavi somnum qui gregis sitientis, ad aquæ fontem avide ruentis instar, ejus oculum copiose invaserat, a nocte, somni genitrice atque altrice immissus quasi & citatus.* Cæterum, tantam similitudinem inter oculum & aquæ fontem aut puteum deprehendunt Arabes, ut ambos eodem læpe designent nomine, cfr. v. gr. עַיְלָת, מַקֵּל, &c. Languidos camelæ emaciatae oculos, capiti alte immersos, cum scrobibus unde aqua hauriatur, petra circumdati comparat Tarapba Moall. v. 31.

13. Comitibus in sellis, vacillantibus (*q*): *alio, potato sca
poris vino,*

*Nuper ebrio (*r*), jam sobrio, alio *ad huc temulento*),*

14. Et dixi: "Tuam cito in *ausu* grandi opem:
"Tunc me deferes in re ardua?

15. "Dormisne, mei secutus, vigile *splendido* Pleiadum o-
culo (*s*)?

Muta-

(*q*) *S. prætorpore nutantibus ac quasiflaccidis.* הַנְּדָעֵר מִשְׁׂרָבָר
ad rerum tenuium, ramulorum v. gr., flexilitatem indicandam. Sic
Motanabbi gracile pueræ corpus depingens, תְּאֵלֶת נְצָרָן כִּי
inquit, *V. Jones* pag. 36; & aliis, probe ut *Nolter*, sistens
viatores, iommo gravatos, vacillantes, קְטֻעָה אֲרָא כָּא
אלקָם כָּנוֹא כָּנוֹם טְוִוָּה חָחָע הַחְמִיל
Davano Hudeil. ap. *Reiske* l. c. pag. 87. (r) *S. levitate qua-
dam mentis affecto & exultante.* — *Somnum baurire ac bi-
bere somnoque ebrium esse*, pro *dormire usitatisimæ* sunt Arabibus
phrases; nec *somno temulentum esse* Latinis displicet. —
Ut constructio plena sit, supplendum est. (s) Q. d. si-
ne te harum pulchritudine ac præstantia commoveri, ut earum
imiteris exemplum, & vigiles. Pleiades ob eximium splen-
dorem, exochice *stella* ab Arabibus nuncupatur; earumque ima-
go frequenter est in usu, ubi res pulchrae ac nitentes aut cæte-
roquin præstantes sunt collaudandæ. — *Oculus Pleiandum* aut
earum sunt radii aut orbis vilibilis, perinde ac עַלְשָׁמָס
חוֹאָכָב אַלְשָׁמָס palpebræ *Solis*, ejus radii e nubibus emicantes, v. *Schultens*.
l. c. pag. 61. Nec ea metaphora nostris profus inusitata poëtis,
qui v. gr. *Solens ögnakaft*, dicere haud verentur.

"Mutaris? nondum mutato noctis colore (*t*)!

16. "Inersne obstabis errori (*u*), quem anxius meditor?
"(Inertia s^ep^ee non patitur error) (*x*).

17. "Ego pol! cupio noctu adire (*y*) tribum Edami,
Licet eam tueantur jaculatores Thoalidæ:

18. "Tuentur enim, candidis (*z*) gladiis, & fuscis lentis-
que (*a*) hastis, fæminas,

"Nigris (*b*) ornatas cincinnis, et rufis monilibus ac stolis (*c*):

19. Age*

(*t*) Q. d. Erisne ipsa nocte inconstantior, fide tua in me
mutata, vel antequam illius ater color fuerit mutatus? (*u*)

Aut videl. peccato (explicante Pocockio pag. 79) noctu alios
adeundi, quod animo volvo, aut amori, qui me sollicitat &
in dilirium allicit atque ad interdictas visitationes nocturnas
seducit. Error similiter pro amore Virgilio Ecl. VIII. 41.

(*x*) S. meticuloſos nos & languidos esse non finit, ubi scil.
plene fit mentem occupans, & impedimenta ei fatiendo obje-
cta sint gravia; Tunc igitur tua inertia vehementi meo resiles
errori? (*y*) Q. d. Ego quidem, nec illiciti temporis, nec
periculi habita ratione, cupio adire. — Particula JN plerum-
que quidem vacans, emphasis heic sermoni conciliare videtur.

(*z*) צְבָא, inter quod verbum & Latinorum nitere ac can-
dere per derivatorum seriem magna intercedit similitudo. (*a*)
Haec duo, inter alia permulta, sunt epitheta, quibus insigni-
re solent Arabes hætas, videl. ut nobilissima fuæ gentis &
vetutissima arma ab iis laudare solitas, vid. Arviosus T. III.
pag. 148. (*b*) Crinis nigrorem pulchrum in Arabia had-
ri, adeo est notum, ut id vel monere vix sit opus. (*c*)

Mundum muliebrem ac vestimenta fuse deſcripta Arviosus 1.

19. "Agedum (*d*), tutante nocte, avia tentemus!

"Ad castra diriget suave fragrans odor (*e*):

20. 'Meaque Amica cingitur infestis (*f*), Leonibus;

"Latet in hastarum silva, ut in arbusto dorcas (*g*):

21. *All*

---

c. pagg. 290 - 301. Mulieres nobiles divitesque, præter magnam reliquorum monilium aureorum copiam, vestibus etiam intecto auro splendidibus (*des draps & des étoffes d'or*) ornantur. — In voc. אלחלה interpretando *Pocockium* sequor. (*d*) Nexus est: ire cupio --, quamvis tueantur herœs; nam & hi foeminas -- tuentur, quarum igitur eximia pulchritudo, si aliud nihil valeat, te debet ad me sequendum allucere. (*e*) Hyperbole. Tam late scil. dispergitur odor, ex foeminarum capillis, faciebus, manibus, rel., luavium unguentorum aut aromatum vario genere tintis, redundans, ut alio ad caltra nobis non sit opus ducē. De odoramentorum usū conferantur peregrinatores, v. gr. *Arvifus l. c. pag. 327.* — Poëtæ odorem ambaricum, a puellis afflatum, frequenter commemorant. (*f*) S. trucibus & ad impetum faciendum paratis. אלערי (*Edan*) caterva est s. *prima acies in hostem irrumpens*, cfr. *Giggejum*, ab נָעַן, inter alia, *irruit, cucurrit*. (*g*) Notissimus est Orientium mos puellas cum dorcadibus tam ob verecundiam & timiditatem (cui non absimilis imago est in Horatiano: *Vitas me binnuleo similis Chloë*), quam ob elegantiam ac venustatem, maxime oculorum, comparandi. Quod formosum pavidumque animal, inquit Noster, ut in umbrosa nemora se folet recipere, sic mea amica, haftis, quibus horrent truces Thoalidae, copiosis & erectis, absconditur.

et. "Ad hanc tendimus, in acclivi valle (b) puellam, cujus
oculi

C

Festis.

(b) scil. degentem. Nexus est: Cum inviis locis pera-
gratis, fragrantia duce, ad castra appulerimus, facile erit
meam amasiam a cæteris foeminis dignoscere; nempe ubi den-
sior fortissimorum virorum quasi globus nobis se præbeat con-
spiciendum, ibi illam, quam intendimus puellam, velut in
gazophylacio reconditam, inveniemus; ibi videl. in acclivita-
te, quæ ob oculos est, vallis f. ubi desinens vallis incurva-
tur ac quasi ascendit. De voc. פָּצַח נְלִזֵּן cfr. *Pocockium* in b. I.
Curvaturam heic aut *sectionem* non intelligi mediæ vel in-
fimæ vallis, sed extremam illam ac monti confinem, probant
ut arbitror, tam supra montis Edami facta & collum infra v. 23.
facienda mentio, quam quod locorum depressiorum habitatio,
prout & timiditatis & avaritiæ signum, ignominiosa a poëtis
Arabicis censerri soleat, aut saltem apud eos ambiguæ sit laudis,
cfr. *Reiske* I. c. pagg. 94, 95. (i) Sic quidem hic locus me
judice est reddendus. Ad verbum: *rigatæ sunt cuspides* (sagittarum ex oculis emissarum) *ejus, aquis gratiæ festivæ & na-*
tivi superciliorum nigroris. *Sagittis* creberime assimilant
Poëtæ Arabici ea, seu venena mavis seu fascinos seu tela,
quæ procul e venustis puellarum oculis vibrata, spectatores
perforant quasi & enecant; cfr. *Nuweiri* a *Reiskio* I. c.
pag. penult. citatum, qui ait: שְׁבֹהָא אֶלְעָוָן — אֶלְשֻׁעָרָא —
בְּאֶלְנְזָס וְאֶפְעָלָה בְּאֶלְכָמָר וְאֶלְסָהָם. Exempla ubivis ob-
via sunt, e. gr. infra v. 27, apud *Jones* I. c. pagg. 121 &
177. — Multiplex verbi קָס usus neminem latet in his li-
teris versatum; reddetur heic simpliciter *impertire*. — *Aqua-*
figurate splendor est f. *nitor*, soletque gladio fulgenti & vul-

Festiva gratia & nigrore superciliorum nativo ritem
vulnerant (i.).

22.

tui pulchro adscribi. — נְגָדָל (lekande bebag fere Suet. redderem) est quædam petulantia, conjuncta cum simulata abstinentia (ανησυχία Græci dicunt), cuius vis ex formosarum luminibus inprimis se exserit. — To כְּחַל Lexicographorum fide interpretor. Collyrium illud s. Itibium, quo mulierum oculi amplificantur, mavult Anchersenius, vid. Acta Erud. l. supra cit. Sed id, nisi in Lexicis error, scribitur כְּחַל Kebeb (vid. Arviosus l. c. pag. 297.) aut כְּחַל Kocabbel (vid. Niebubrius Arab. descr. pag. 65. & Itiner. T. I. pag. 304); neutrum nomen metro convenit. Artificiosa præterea non indigere pulchritudine, laus est, quæ Scenitarum mulieribus interdum tribuitur; Sic Baduvinas se ait Motanabbi præferre oppidanis, quod illæ supercilia tingere nesciant &c. v. Reiske l. c. pag. 42. — נְגָדָלָנִים Cuspides ejus, sc. hastarum, quibus eam tuentur & protegunt viri illi fortissimi, interpretatur Pocockius, nclcio an commode. Verum quidem, Orientales saepe Poëtas hastis suis earumve cuspidibus sitim tribuere solere, ubi videl sermo de sanguine est: Tum enim illæ siccae ardent, tum hauriunt, tum bibunt deglutientes, tum crux rigantur, lavantur, offunduntur; probantibus exemplis innumeris. Quin pectus s. membrum perforatum, puteus Poëtis est, unde aqua hauriatur hastis, quæ scil. funes sunt aut fistulæ in puteum demissæ, cfr. Schultensium l. c. pag. 153. Sed quid: hastas aquis gratiæ & superciliorum nigredinis rigari, sit, non fane intelligo. Isne igitur sensus, hastas eximia amicæ juvenis pulchritudine fascinari, adeo ut jam conata quasi crux sitis extincta sit? Igitur Thoalidæ fortissimi jam effeminati? Vel an hastæ, pulchritudinis amalæ participes sunt factæ?